

& Jen pavo flugas al sudoriento:

< Rekante 15 el 29 batoj por strofo, entute 5249 paŝoj dum 58 minutoj. El ĉina tradukis Laŭlum (El Popola Ĉinio, 82/05, paĝoj 22-25). Popolkanto de la regperiodo Jian'an (196-220 p. K.) de Han-dinastio. Baladigis Martin Strid (2016) per tonoj el ĉina klasika komponaĵo samtema kaj nova rekantaĵo.>

(#Melodio:

<1,5:29> (/So LaSo MiDo LA SO LADo ReMi; Mi ReDo SOLA ReDo LA Do ReMi;

(#Rekantaĵo: do LaSo MiDo FaaLalFa MiRe DoSO LA; LA DoRelMi SoLa SoLa SolLa MilSo DolRe Mi))×181)+

(& Strofoj:

,& Unua parto:

'1 /Jen pavo flugas al sudoriento, ; kvin-lie*
sin returnas kun ve-sento*.

(×: **Sed bopatrino ŝin ri2proĉis pri kondukt'**.
Li ĵuri2s: Li ne rompos ku2n ŝi2 ko2re.)

,& Dua parto:

'2 "Mi, dektrijara, blanksilkaĵojn teksis, ; kaj
dekkvarjara tajlorarton regis, ...

'3 en aĝo dekkvinjara konghoŭ-ludis*, ; en l'
jar' dekseka klasikaĵojn legis, ...

'4 en l' jar' deksepa prenis min sinjoro, ; kaj
ofte mi malĝojas en la koro. ....

'5 Vi, oficisto en la prefektejo, ; laboras ĉiam
ja kun devkonscio. ....

'6 L' edzino restas en soleco, ; maloftas inter ni
konversacio. ....

'7 Sen dorm' necesa mi al la teksilo ; jam devas
iri tuj je kokokrio. ....

'8 Tritage de mi pretis kvin ŝtofpecoj, ; sed
panjo min riproĉis pri lanteco. ....

'9 Ne veras, ke l' teksado lante iras, ; sed serv'
en via domo malfacilas! ....

'10 Por tion plenumadi mi debilas, ; do mia
plua resto ne utilas. ....

'11 Nun decas peti de la bopatrino ;
eksedzinigon al mi je la fino." .....

'12 Kaj sekve l' oficisto de l' prefekto ; parolis
al patrino kun respekto: .....

'13 "La sort' al mi ne donis altdestinon. ; Feliĉe
mi akiris ĉi virinon. ....

'14 Geedza par' fariĝis ni volonte ; kaj restos
geamikoj eĉ transmonde*. ....

'15 Ni nur kunvivis ne pli ol tri-jare, ; do tre
mallonge, nur komencofare. ....

'16 Se l' bofilin' kondutas ne maldece. ; do kial
vi ŝin traktas nepanjece?" .....

,& Tria parto:

'17 Al l' oficisto diras la patrino: ; "Jen kia
manko de prudento! .....

'18 Ne scias ĝentilecon ĉi virino, ; kaj ŝi
kondutas kun liber' sen limo. ....

'19 Delonge indigniĝis mia koro. ; Ĉu povas
mi vin lasi al la volo! .....

'20 Nun vivas en la orienta domo ; bona
knabin' — Ĉin Lofu, ŝia nomo. ....

'21 Ŝi estas senkompara en beleco, ; mi svatos
ŝin por via reedzeco. ....

'22 Do senprokraste ŝin vi jam forsendu, ;
forigu ŝin — ĉi vortojn ja atentul!" .....

'23 Kaj diras l' oficisto de l' prefekto ; al panjo
surgenue kun respekto: .....

'24 "Se hejmen mi l' edzinon nun resendus, ;
en solo mi la morton ĝisatendus!" .....

'25 Aŭdinte tion la patrin' grakadas ; de
kolerego kaj l' sidilon batas: .....

'26 "Ha, ci, knabaĉ', nun tute jam sen timo, ;
aŭdacas eĉ paroli pro l' virino! .....

'27 Se mi jam tute perdis ŝian koron, ; mi
nepre malkonsentos vian volon!" .....

,& Kvara parto:

'28 La oficist' nenion plue diris, ; post riverenc'
en sian ĉambron iris. ....

'29 Li sentis kvazaŭ ŝtopon en la kolo ... ;
Aŭdiĝas al l' edzin' lia alparolo: .....

'30 "Ne volas mi al patra dom' vin peli, ; sed la patrin' devigas min krueli. ....

'31 Al la patrino iru provizore; mi iros prefektejon por-labore. ....

'32 Ne longe poste hejmen mi revenos ; kaj certe mi denove vin alprenos. ....

'33 Pro tio do toleru l' mizer-horon, ; kaj metu miajn vortojn en la koron." ....

'34 L' edzino diras al la oficisto: ; "Finiĝu jam la malfeliĉo-listo! ....

'35 Antaŭe mi, en tago aŭtunfina, ; transvenis al vi, de la dom' patrina. ....

'36 Mi obeemis al la bopatrino. ; Ĉu mi aŭdacus agi laŭ inklino? ....

'37 Mi tage-nokte ĉiam diligentas, ; sed min en solo maldolĉec' turmentas. ....

'38 Mi pensis, ke mi estas senerara ; en servo al la bopatrino kara. ....

'39 Sed tamen rezultigis la elpelo, ; pro kio do babili pri reveno! ....

'40 Mi havas vatjaketon kies belaj ; brodaĵoj ĉarmas kiel floroj veraj, ...

'41 litvualeton kun ruĝsilka supro ; kaj aromsakoj ĉe ĉiuj anguloj, ...

'42 sesdek aŭ sepdek ornamaĵajn kestojn ; ligitajn verde-blue per silkŝnuroj. ....

'43 En ili konserviĝas aĵ-kolektoj — ; diversaspecaj estas la objektoj. ....

'44 Modestas ili kiel la mastrino, ; ne indas al l' estonta novedzino. ....

'45 Do ilin uzu kiel donaceton, ; de nun ni ne plu spertos ja kuneston. ....

'46 Per ili konsoligu via koro, ; min ĉiam tenu en via memoro." ....

, & Kvina parto:

'47 Je kokokri' heliĝas jen ekstere, ; l' edzin' leviĝas, sin ornamas bele. ....

'48 Per jup' brodita ŝi l' aspekton ŝanĝas ; kaj ĉion kvar-kvin-foje rearanĝas. ....

'49 Silkŝuojn surpieden ŝi surmetas, ; surkape testudoŝelaĵ' briletas. ....

'50 Talie ĉarmas zon' el silko blanka, ; orele pendas luno-perl' senmanka. ....

'51 La fingroj delikatas versimile ; al ŝenoprazaj tigoj kaj l' lippara ....

'52 kolor' cinabre ruĝas. Ŝi gracile ; paŝetas kun beleco senkompara. ....

'53 Ŝi l' bopatrino adiaŭis bene, ; sed tiu ne admonis ŝin detene. ....

'54 "En la pasinto estis mi knabino ; vivanta en kampara kruda sino; ....

'55 edukon decan mi ne ricevintas, ; kaj kun sinjor' pariĝi mi ne indas. ....

'56 Donacojn de vi multe mi akiris, ; sed por mi l' servo al vi malfacilis. ....

'57 Hodiaŭ l' patran domon mi reiros, ...
kaj timas, ke pro pen' vi peze spiros." ....

'58 Ŝi adiaŭis al la bofratino, ; larmante perle kun korinklino: ....

'59 "Je l' tago kiam mi alvenis ĉe vi, ; fratin', vi altis nur pli ol la lito; ....

'60 nun estas vi en sama alt' kiel mi, ; sed baldaŭ mi fariĝos forpelito. ....

'61 Patrino atenteme vi prizorgu ; kaj dum irado vi ŝin helpapogu. ....

'62 Je l' sepa* aŭ deknaŭa* amuztago, ; memoru min dum via petolago." ....

'63 Eliras kaj ascendas ŝi la ĉaron, ; viŝante la larmantan okulparon. ....

'64 En fronto l' oficisto sur ĉevalo ; veturas, post li la edzin' en ĉaro. ....

, & Sesa parto:

'65 Grinc-grince kaj knar-knare l' veturilo ; alvenas stratobuŝon, kaj la viro ....

'66 descendas la ĉevalon, ĉaren li eniras ; kaj kun klinita kap' li flustre diras: ....

'67 ("Mi ĵuras: Mi ne rompos kun vi kore! ;)×

'68 Reiru hejmen nun nur provizore, ; kaj l' prefektejon iros mi ĉi-hore. ....

'69 Mi baldaŭ jam revenos kaj vin vidos. ; Je Dio, mi neniam vin perfidos." ....

'70 Al l' oficisto diras la edzino: ; "Mi dankas pro l' sincera korinklino. ....

'71 Se plue en la koro vi min tenos, ; mi ja esperas ke vi baldaŭ venos. ....

'72 Rokego firma estu vi, sinjoro, ; kaj mi fragmito mola aŭ akoro ....

'73 fleksebla forta kiel silkfadeno; kaj l' roko ne ŝanĝiĝos en sinteno. ....

'74 Mi havas fraton de la patra gento, ;
tondrosimilan en temperamento. ....

'75 Li ne permesus agi laŭ la volo, ; sed
turmentadus min per malkonsolo." ....

'76 Svingante manon diris adiaŭon ; la
geamantoj kun bedaŭra koro. ....

'77 En sian patran domon ŝi revenas, ; sed ĉie
malhonoro ŝin venenas. ....

'78 Manklakas la patrino: "Ho, subite ; revenas
vi al hejmo seninvite*! ....

'79 Vi dektrijara lernis de mi tekson. ; en l' jar'
dekkvara vi ekfaris veston, ...

'80 en la dekkvina vi konghoŭ-on ludis, ; en la
dekseza etiketon studis, ...

'81 en la deksepa vin al vir' mi donis, ;
pensante ke vi virtovojon konis. ....

'82 Se vi ne kulpus, kial sen revoko ; revenas
nun vi al la hejma loko?" ....

'83 Honteme Langi diras al patrino: ;
"Senkulpa estas ja via filino." ....

'84 (Kaj la patrinon trafis tristoŝoko. ;)×

,& Sepa parto:

'85 Dek kelkajn tagojn post la hejmvreveno, ;
sendit' de l' konteestro kun svat-celo ....

'86 prezentas: "Lia tria fil' je belo ; ja estas
senkornpara sur la tero. ....

'87 Nur deknaŭ-jara, tamen eminenta ;
montriĝis li en arto elokventa." ....

'88 Patrino la filinon alparolas: ; "Respondu la
svatiston, se vi volas!" ....

'89 Kun larmoj la filino diras jene: ; "Kiam
veturis Langi hejmvrevene, ...

'90 l' oficisto diris al mi ripetfoje: ; Neniam ni
disiĝu vivovoje. ....

'91 Se mi hodiaŭ agus lin perfide, ; ne decus ja
kondukti moral-spite. ....

'92 Prefere la senditon nun rifuzu ; kaj poste ni
senhaste l' saĝon uzu." ....

'93 Patrin' al la svatist' pretekston levis: ;
"Mizera mi filinon ĉi ricevis; ....

'94 Mizera mi filinon ĉi ricevis; ; post nupto
baldaŭ ŝi reveni devis. ....

'95 Se ŝi ne povis gajni l' oficistan koron, ; ĉu
povus kontentigi ŝi l' sinjoron? ....

'96 Feliĉe vi ja povas serĉi vaste; konsenti mi
ne povas jam nun haste." ....

,& Oka parto:

'97 De la tajŝoŭ-o*, tagojn post ĉi tio, ; alvenas
la konte-sekretario: ....

'98 "Mi diris al Tajŝoŭ', ke Langi estas ; filin'
el altrangula familio ... .

'99 Kaj nun ankoraŭ lia kvina filo, ; supere
bela, restas fraŭla viro. ....

'100 Por peti, ke mi agu kiel svatisto, ; la jenon
diris al mi la skribisto: ....

'101 Sen ĉirkaŭfrazo diru, ke sinjoro ; tajŝoŭ-o
havas filon. Kun honoro ....

'102 nun venas svati mi je lia nomo, ; por
parenciĝ' kun via nobla domo." ....

,& Naŭa parto:

'103 Rifuze diras la patrino jene: ; "Filino mia
ĵuris resti hejme; ....

'104 Filino mia ĵuris resti hejme; devigi ŝin ja
estas nekonvene." ....

'105 Aŭdinte tion la pliaĝa frato ;
maltrankviliĝas kore tre ĉagrene. ....

'106 Li ekparolas al fratino sia: ; "Decido via
— kiel malracia! ....

'107 Al eksedzino de oficisteto ; nun eblas
edziniĝ' al sinjorido; ....

'108 ĉielen vi leviĝos de la tero ; kaj ĉiam
vivos glorie en prospero. ....

'109 Se vi ne volus edziniĝi al li, ; do kion
volus vi estonte fari?" ....

,& Deka parto:

'110 Respondas Langi kun levita kapo: ; "Ja
pravas ĉiu via vort-silabo. ....

'111 Foriris mi por servi al la edzo, ; sed nun
revenis al vi de vojmezo. ....

'112 Aranĝi fraĉjo povas laŭ la volo, ; ĉu
povus mi arbitri laŭ la koro? ....

'113 Kvankam priĵuris mi kun la sinjoro, ;
neniam estos por ni revid-horo. ....

'114 Do tuj vi povus jam konsenton fari ; kaj
geedziĝan feston tuj prepari." ....

,& Dekunua parto:

'115 Leviĝas la svatisto de l' sidilo ; kun ĝojaj
jesoj, rido kaj ĝentilo. ....

'116 Li al tajŝou' revenas kun ĉi diro: ; "La taskon mi plenumis kun honoro .....

'117 kaj l' svato akceptiĝis kun favoro." ; Aŭdinte la raporton la sinjoro .....

'118 Tajŝou-o ĝojas per la tuta koro, ; konsultas notojn en la almanako .....

'119 kaj librojn kaj konstatas, ke l' monato ; tre taŭgas por elekt' de edziĝdato. ....

'120 "Favora tago estas la trideka, ; hodiaŭ estas jam la dudeksepa; .....

'121 aranĝi nuptofeston vi jam povas." ; Al tualet'! Tuj homoj sin ekmovas .....

'122 Al tualet'! Tuj homoj sin ekmovas ; arope kiel nuboj sin glitŝovas. ....

'123 Jen ŝipoj nigrabirda, blankacigna — ; ĉe l' kvar anguloj pendas drakoflagoj .....

'124 flirtantaj en la vento, graci-signaj. ; Jen antaŭ ora ĉar' kun jadaj radoj .....

'125 ĉeval' blu-blanka dignas en marŝado ; kun silkofranĝa or-aĵura selo. ....

'126 Tri milionoj da donac-moneroj ; ligitaj per silkŝnur' kun nigrobelo. ....

'127 Tricent rulaĵoj da silkaĵoj buntaj, ; frandaĵoj maraj el lontanaj lokoj. ....

'128 De l' gubernia urbo jen abundaj ; sekvantoj kvincent marŝas — ho, homblokoj! .....

,& Dekdua parto:

'129 Al la filino la patrino diris: ; "Ĵus de l' tajŝou' leteron mi akiris, ...

'130 ke morgaŭ oni venos vin forpreni. ; Kial ankoraŭ vi ne vestojn faru? .....

'131 Ne per saboto la aferon baru!" ; Silentis la filino ĉagrenplene .....

'132 kaj per naztuko kovris sian buŝon — ; torenta larmoplurv' similis duŝon. ....

'133 Ŝi prenis sian glazur-tabureton ; kaj l' meblon metis antaŭ la fenestron. ....

'134 En la maldekstra mano, mezuril' kaj ; tondilo, en la dekstra mano silko. ....

'135 Matene ŝi broditan jupon faris, ; vespere ŝi jaketon elpreparis. ....

'136 Per la radioj lastaj l' suno brilis, ; kun ĉagren-larmoj l' hejmon ŝi eliris. ....

,& Dektria parto:

'137 Aŭdinte tiun ŝanĝon l' oficisto ; tuj forpermeson petis por reveno. ....

'138 Veninte al du-aŭ-tri-Lia disto* ; ekhenis la ĉevalo pro ĉagreno. ....

'139 L' edzino tuj rekonis ĝian henon, ; renkonte iris al ĝi sen paŝbruo. ....

'140 Ŝi ekrigardis foren kun ĉagreno, ; konstatis, ke alvenis la karulo. ....

'141 Ŝi manon levis, frapis ŝi la selon, ; dolore ĝemis kaj eldiris jenon: .....

'142 "Post la foriro de vi, ho, sinjoro, ; afero iras ne laŭ idealo, ...

'143 neatendite, kontraŭ nia volo. ; Ne informiĝis vi pri la detalo. ....

'144 Obei devis mi al la patrino ; kaj min devigis mia frat' je l' fino. ....

'145 Se ili jam promesis min forsendi, ; ankoraŭ kion povas vi atendi!" .....

,& Dekkvara parto:

'146 Respondis l' oficisto per ĉi tio: ; "Gratulon al vi pro la promocio! .....

'147 La roko estas dika, neŝanĝebla, ; ne cedas al miljara korodado; .....

'148 fragmito aŭ akoro estas febla, ; ŝanĝiĝas jam en unu sola tago! .....

'149 Vi paŝos plu en gloro kaj prospero, ; sed falos sola mi al la infero." .....

'150 Al l' oficisto la edzino diris: ; "Pro kio tion vi al mi babilis! .....

'151 Konduitis sub devigo ja ni ambaŭ, ; kiel vi estis, same ja mi ankaŭ. ....

'152 Ni intervidu do en la infero, ; observu ni ĉi vortojn kun fideleto!" .....

'153 Mansvingis ili, adiaŭon diris, ; al siaj hejmoj ili fine iris. ....

'154 Ĉu la ĉagrenon de disiĝ' por morto ; esprimi povus iu ajna vorto! .....

'155 Deziris ambaŭ iri for de l' mondo, ; anstataŭ vivi por famili-fondo. ....

,& Dekkvina parto:

'156 Veninte al la hejmo je la fino, ; salutis l' oficist' al la patrino: .....

'157 "Hodiaŭ furiozas frosta vento, ; la arboj ĉiuj estas sub turmento, ...

'158 (kaj l' kortajn orkideojn mordas prujno. ;)× .....

'159 Foriros nun mi, suno de vespero, ; kaj panjo restos sola sur ĉi tero. ....

'160 Decidis mi mem pri la tragedio, ; do ne blasfemu kontraŭ iu dio! .....

'161 Vi longe vivu kiel monto ŝtona ; kaj via sano ĉiam estu bona." .....

'162 Lia patrino je ekaŭd' de tio ; ekveis dum fluadis larmostrioj: .....

'163 "Vi estas fil' de nobla familio, ; leviĝos al kortega pozicio. ....

'164 Ja ne pereu nur pro la virino, ; ŝi ne egalas vin — jen la racio! .....

'165 En l' orienta dom', knabin' tre bona ; plej ĉarmas en la tuta urborondo. ....

'166 Mi sendos peti por vi ŝian manon, ; kaj baldaŭ venos al ni jam respondo." .....

'167 Post riverenc' la oficist' reiris ; al sia vaka ĉambro kaj suspiris, ...

'168 (kaj post pripenso fine li decidis. ;)× .....

'169 Internan ĉambron kapon li direktis ; kaj sentis ĉiam plian korturmenton. ....

, & Deksesa parto:

'170 En tiu tag' ĉevaloj, bovoj blekis — ; eniris la virin' la bluan tendon.* .....

'171 Mallumo post la vesperiĝo regis, ; meznokta hor' estigis plensilenton. ....

'172 "Por mia viv' la fin' ĉi tago estos, ; forflugos la anim', la korpo restos." .....

'173 Ŝi Levis l' jupon, lasis la silkŝuojn, ; lageten ĵetis sin, kaŭzante bruojn. ....

'174 Aŭdinte l' okazajon l' oficisto ; konsciis pri la fino de la tristo. ....

'175 Sub korta arbo paŝojn li prodigis ; kaj sudorient-branĉe sin pendigis. ....

, & Deksepa parto:

'176 Interkonsentis la du-domaj anoj ; ĉe Huaŝan* enterigi tiun paron. ....

'177 Kaj verdaj pinoj, tujoj, firmianoj* ; en tiu loko formis nov-arbaron. ....

'178 La branĉoj ŝirmis unuj la aliajn ; interplektante l' verdajn frondojn siajn. ....

'179 Interne nestas amobirda paro ; jŭanjang'* kun fideleco senkompara. ....

'180 Kun kap' levita tiu par' en ĥoro ; kantadas kune ĝis noktmeza horo. ....

'181 Preterpasantoj haltas, aŭskultadas, ; kaj penso de vidvinoj ĉirkaŭvagas. ....)

< Piednotoj

'1 Lio = 0.5 km. Kvin-lie ĉi tie signifas "po kvin Lioj". ; Versaĵoj pri disiĝo de geedzoj en Han-dinastio (206 a.K. - 220 p.K.) ofte estas enkondukataj per versoj pri forflugo de birdo kiel ĉi tiuj.

'3 Konghoŭ: antikva ĉina pluka instrumento.

'14 T.e, post la morto.

'62 Vespere de la sepa de la sepa monato lunkalendara, la knabinoj en antikva Ĉinio preĝis al la feino Teksistino (Vega), ke ŝi helpu ilin lertiĝi en teksado. ; La 19-a de ĉiu monato lunkalendara estis, en antikva Ĉinio, tago por kunveno de knabinoj por sin amuzi.

'78 En antikva Ĉinio la edzinigitaj virinoj ne povis reveni al sia patra domo sen invito de la parencoj. Tial la reveno de Lanĝi montris eksedziniĝon kaj surprizis ŝian patrinon.

'97 Altranga ŝtatoficisto en antikva Ĉinio administranta regionon pli grandan ol konteo.

'138 Disto = distanco.

'170 En antikva Ĉinio geedziĝa ceremonio kutime okazis en tendo el blua ŝtofo.

'176 Huaŝan (Huashan) estas fama pitoreska monto en Shaanxi-provinco.

'177 Firmiano (Firmiana simplex): speco de rapidkreska arbo kun larĝaj folioj kaj flave-verdaj floretoj en Ĉinaĵo kaj Japanajo.

'179 Jŭanjang-o (Aix galeniculata): migra birdo ĉiam vivanta en paro, rigardata de la ĉinoj kiel simbolo de fideleco.>